

MARE DE DÉU DEL CARME, ESTRELLA DEL MAR, PREGUEU PER NOSALTRES

Aquest diumenge, 16 de juliol, celebrem la festa de la Mare de Déu del Carme. Per això m'ha semblat adient oferir unes notes per valorar aquesta advocació.

Santa Maria del Mont Carmel

Aquesta denominació procedeix de la muntanya del Carmel, a Israel, a prop de la ciutat de Haifa. El seu nom, que ve de «Karmel» o «Al-Karem», es podria traduir com a «jardí».

L'advocació i la veneració de la Mare de Déu es remunta a un grup d'ermitans que, inspirats en el gran profeta Elies, es retiraren a viure a la muntanya del Carmel. Del profeta Elies havien heretat la passió ardent pel Déu viu i vertader, tal com es veu reflectit en el lema del seu escut: «Em consumeix el zel del Senyor, Déu dels exèrcits». El Patriarca de Jerusalem els va donar l'any 1209 una «regla» (forma de vida) que resumeix l'ideal del Carmel: vida contemplativa, separació del món, pobresa absoluta, dejuni, meditació de la Sagrada Escripura i treball.

Aquests devots, després de les croades, portaren a Europa l'Orde de Nostre Senyora del Carme (carmelites). Molts frares, fugint de la conquesta musulmana, es refugiaren a Xipre, a Sicília, al sud de França i a Anglaterra. Varen continuar com a ermites, però aviat, sota la direcció de Simon Stock, varen adaptar-se a la realitat occidental i es convertiren en orde mendicant.

A finals del segle XIV, i per raons diverses, van passar per un procés de decadència, i per això feren algunes reformes de la regla perquè no fos tan estricta i tinguessin més vocacions. Durant el segle XV es produeixen moviments de reforma per retornar a l'austeritat de la regla original. Neix el segon orde carmelità

Mare de Déu del Carme de la parròquia del Carme de Girona

de monges i el tercer orde seglar. L'any 1562, Teresa de Jesús va fundar a Àvila el primer convent de carmelites descalces, que inicia la reforma de l'orde i que s'estén als convents masculins el 1569 amb Sant Joan de la Creu. Se separen de l'ordre del Carmel (calçats).

L'escapulari

Del llatí *scapula*, «espatlla», és un vestit portat per alguns ordes religiosos que cobreix les espatlles, l'esquena i el pit, i per als homes inclou una caputxa. Progressivament s'ha anat modificant, fins a quedar en dues peces de roba amb la imatge de la Mare de Déu i que es porta sota el vestit, o també s'ha reemplaçat per una medalla. El qui el porta es compromet a pregar regularment i a mantenir la devoció a la Mare de Déu, gaudint de la seva especial protecció en la vida i en la mort.

Segons la tradició carmelitana, el 16 de juliol de 1251 sant Simon Stock, en una aparició, va rebre l'escapulari.

Stella Maris (Estel del mar). Patrona de la gent del mar

Al segle XVIII la festa de la Mare de Déu del Carme va començar a ser celebrada pels integrants de la marina catalana gràcies a la difusió d'una narració que explica com l'escapulari carmelità va salvar un vaixell anglès que es trobava a la deriva enmig d'un ferotge huracà.

Són nombroses les localitats que celebren aquest patronatge per tal de demanar protecció contra els perills del mar i que no els manqui el peix, amb el qual es guanyen la vida.

La majoria celebren processons marítimes, amb la imatge de la mare de Déu en un vaixell engalanat, acompanyada per tot tipus d'embarcacions, que fan sonar les sirenes. Entre altres localitats, en el nostre Bisbat, se celebren a Arenys de Mar, Sant Feliu de Guíxols, Palamós, l'Escala, l'Estartit, Empuriabrava, Cadaqués, Llançà, Roses...

Preguem avui molt especialment per la gent del mar i per les comunitats carmelitanes.

✠ FRANCESC PARDO I ARTIGAS,
bisbe de Girona

«Són nombroses les localitats que celebren aquest patronatge»

PARAULA DE DÉU

LECTURES DE LA MISSA DEL DIUMENGE QUINZÈ DE DURANT L'ANY

Primera Lectura

Lectura del llibre d'Isaïes 55, 10-11

Diu el Senyor: «Així com la pluja i la neu cauen del cel i no tornen, sinó que amaren la terra, la fecunden i la fan germinar, fins que dóna el gra per a la sembra i el pa per menjar, així serà la paraula que surt dels meus llavis: no tornarà infecunda, sense haver fet el que jo volia i haver complert la missió que jo li havia confiat».

Segona Lectura

Lectura de la carta de sant Pau als cristians de Roma 8, 16-23

Germans, jo penso que els sofriments del món present no són res comparats amb la felicitat de la glòria que més tard s'ha de revelar en nosaltres. Perquè tot l'univers creat està atent, esperant que reveli d'una vegada la glorificació dels fills de Déu. L'univers creat s'ha trobat sotmès a una situació absurda, no perquè ell ho hagi volgut, sinó que un altre l'hi ha sotmès, donant-li, però, l'esperança que un dia serà alliberat de l'esclavatge d'aquesta situació desgraciada, per obtenir la llibertat que és la glorificació dels fills de Déu. Sabem prou que fins ara tot l'univers creat gemega i sofreix dolors com la mare quan infanta. Però no és ell tot sol. També nosaltres, els que ja posseïm l'Esperit com a primer fruit de la collita que vindrà, gemeguem igualment dins nostre, esperant l'hora que serem plenament fills, quan el nostre cos serà redimit.

L'EVANGELI

Lectura de l'evangeli segons sant Mateu, 13, 1-9

Aquell dia, Jesús sortí de casa i s'assequé vora el llac. Era tanta la gent que es reuní entorn d'ell que pujà a una barca i s'hi assequé. Tota la gent es quedà vora l'aigua i ell els parlà llargament en paràboles. Digué: «El sembrador va sortir a sembrar. Tot sembrant, una part de la llavor caigué arran del camí, vingueren els ocells i se la menjaren. Una part caigué en un terreny rocós, on hi havia poca terra. De seguida va néixer, ja que la terra era poc fonda, però com que no tenia arrels, quan sortí el sol, amb la calor s'assecà. Una part caigué entre els cards, però els cards van créixer i l'ofegaren. Una part caigué a la terra bona i donà fruit: o cent, o seixanta o trenta per u. Qui tingui orelles, que ho senti».

Edita: Delegació de Mitjans de Comunicació Social del BISBAT DE GIRONA
Adreça: Plaça del Vi, 2-17004 Girona - Tel.: 972 41 28 84 - www.bisbatgirona.cat
mitjanscom@bisbatgirona.cat
Impressió: www.palahi.cat - DL Gi 117-1958.

 facebook.com/bisbatdegirona
 [@bisbatgirona](https://twitter.com/bisbatgirona)
 Bisbat de Girona

GUSPIRES D'EVANGELI

«Unes altres llavors van caure...»

Sols Déu sap on i quin fruit han donat. O bé, cadascú sí que pot avaluar com ha fructificat la seva parcel·la de vida? El sembrador és la paràbola més extensa i completa; també és la més explicada pel mateix Jesús. Que la girem del dret o del revés, tothom hi és pel mig. Cadascú és porció de terra que acull o rebutja la llavor. Cadascú és terreny de conreu on es posa adob i hi cau pluja generosa. Tot gratuït, tot bé de Déu que cau del cel.

La paràbola és ben planera i entenedora. Només d'apuntar-la ja ens la «sabem». Massa. Cal assumir la contrapart, que consisteix a donar fruit. Molts tenim boca, però no parlem; tenim ulls, però no hi veiem; tenim orelles, però no hi sentim.

Josep Frigola i Ribas

SALM 64

R. La llavor caigué en bona terra i donà fruit.

Vetlleu per la terra i la regueu, l'enriquiïu a mans plenes. El rierol de Déu desborda l'aigua preparant els sembrats.

Fecunda la terra amaran els seus solcs, aplanant els terrossos ablanint-la amb els xàfecs, i beneïu el que hi germina.

Coroneu l'anyada amb l'abundor que cau del cel, la fertilitat regalima la vostra carrossa.

Aclama joïós l'herbei de l'estepa, s'engalanen els turons.

Les prades es vesteixen de ramats les valls, cobertes de blat, aclamen joïoses i canten.

100 anys de casals d'estiu

Quan els nens i les nenes dels nostres pobles i ciutats acaben l'escola, s'obre davant d'ells un llarg temps de repòs abans de tornar a les aules. Evidentment, d'entrada estan molt contents, però als pares i mares se'ls crea un problema: què fem amb els nens mentre treballem? Ara fa just 100 anys, a un seminarista de Girona, Jaume Moret, se li va ocórrer una solució que amb el temps ha fet molta fortuna: els casals d'estiu. Era el juliol del 1917 quan aquest noi de només uns 20 anys (com els nostres monitors d'ara) va començar a recollir nens del carrer per fer-los jugar, resar i cantar. En paraules del mateix Moret, el casal havia de servir per «fer bé als nens, ensenyar-los a ser homes de bé, útils a l'Església, a la Pàtria, a ells mateixos i a llurs famílies i a la societat en general».

Casal d'estiu a les Pedreres a principis dels anys seixanta

Aquesta intuïció va créixer ràpidament i, de mans de mossèn Evarist Feliu, els casals d'estiu es van anar estenent per terres gironines i després catalanes, fins la Guerra Civil. Posteriorment, hem

d'esperar fins als anys cinquanta per veure una revifalla dels casals que, amb el temps, s'aniran consolidant i creixent fins avui en dia, que continuen creixent i especialitzant-se en casals esportius, d'anglès, de música, de dansa... o simplement com a casals d'estiu, com sempre s'han fet. Els grups de nens vestits amb la mateixa samarreta jugant en una plaça o caminant en fila cap a algun lloc durant el mes de juliol han passat a formar part del panorama de les nostres viles i ciutats: són els casals d'estiu!

Celebració del Centenari

Des de la Fundació Esplai Girona – Mare de Déu del Mont s'ha volgut aprofitar la celebració del centenari dels Casals d'Estiu per recordar, agrair i reivindicar la tasca de milers de monitors, pares, mares, rectors i vicaris que durant aquests cent anys han vetllat per donar als nostres infants i joves un espai on poder jugar i uns valors que han marcat la vida de molts d'ells.

Actes i activitats per commemorar aquest centenari:

- Dijous 27 de juliol al matí, de 10 a 12, hi haurà una gran trobada de casals al Parc de la Devesa, a Girona. Hi haurà música, jocs i activitats amb escuma. S'hi convidaran tots els casals de la ciutat i de les parròquies del nostre bisbat.
- El mateix dijous, a partir de les 21.30, hi haurà un concert «sènior» als Jardins de la Muralla. Es recordaran i es cantaran les cançons d'ahir, d'avui i de sempre que tant identifiquen els casals.
- De cara al gener de 2018, s'està preparant una exposició de fotografies i records dels 100 anys de Casals d'Estiu. Serà a la Casa de Cultura. Aquesta exposició serà itinerant i anirà a diferents parròquies del nostre Bisbat.

MIRADOR

Jordi Dalmau

Articulista

Estiu i natura

Ara és temps de mirar la panoràmica de la natura. A qualsevol li agafa un dolç oblit de tot el món en el silenci d'algun lloc pregon, segons Joan Maragall. Ara toca conèixer, valorar i estimar l'entorn natural. La Terra no només la tenim heretada dels nostres pares, sinó també prestada pels nostres fills. Un dia d'aquest estiu potser quedarem embadalits en una miranda de paisatge, algú es refrescarà en el goig d'aquella font humil que esdevindrà riu cabalós, i ens aturarem a contemplar (sí, sí, contemplar, quedar-se absort) una solemnitat de posta de sol irrepitable. Tot ens pot ajudar a entendre que, aquell últim dia de la Creació del món, «el Senyor veié que tot estava bé».

Els poetes fan apreciar la natura. Rosa Leveroni fa un prec: «Jo voldria, Senyor, que tots els camins del món amics em fossin corriols, dreces pies del meu país amat, senderols vora mar, vinyes i roques, oliveres i blat, l'amplada dels camins i els dilatats confins». Són els mateixos camins

«Un dia d'aquest estiu potser quedarem embadalits en una miranda de paisatge»

que agraeix Montserrat Vayreda: «Us he trobat, Senyor, no us coneixia. Us he trobat en tot el benestar que brota lliure dels camps, de les muntanyes, de les flors, us he trobat en la cançó que canta el vianant que passa pel camí».

I després hi ha la meravella del mar, que sempre recomença, amb camins de ronda, que havien fet fortor de pólvora, dels pirates, dels carrabiners; aquí es feia la «ronda» de guàrdia en temps antics, i ara aquí ronden uns senders pacífics. Tota una conversió, que bé podríem aprendre per a les nostres vides.

Aquests grans paisatges naturals fan, quan hi passem, la nostra persona diminuta i pobra. Des d'allí –diu una cançó de muntanya– com més petits ens fem molt més gran veurem el món. I en un moment o altre de la vida tothom hauria d'experimentar la vivència d'alguna immentat.

AGENDA

— DIUMENGE, 16 DE JULIOL

Celebracions de la Mare de Déu del Carme.

L'ESCALA: a les 10 del matí, sortirà del port esportiu la processó marinera. Al seu retorn, celebració de la Missa en la festa de la gent gran. Presidirà els actes el bisbe Francesc.

L'ESTARTIT: a les 11 del matí, Missa solemne a l'església parroquial. A les 6 de tarda, Processó marinera.

LLANÇÀ: a les 11 del matí, Missa a l'església del port. En finalitzar, Processó marinera.

OLOT: a les 12 del migdia, Missa solemne a l'església del Carme. A les 11 de la nit, cant de la Salve i besamans a la Mare de Déu.

PALAMÓS: a les 12 del migdia, Missa a l'església de Santa Maria del Mar. En finalitzar, cant de la Salve Marinera, pel cor parroquial Añoranzas del Sur. Seguidament, processó fins al port vell, des d'on seguirà la Processó marinera.

CADAQUÉS: A les 6 de la tarda surt la processó des del Port Doguer.

EMPURIABRAVA: a tres quarts de 7 de

la tarda, sortida de la processó marinera pels canals de la població.

— DILLUNS, 17 DE JULIOL

Recés de l'Apostolat de l'Oració. A les 5 de la tarda a l'església del Sagrat Cor de Girona. Adoració del Santíssim Sagrament, meditació i confessions.

— DIMARTS, 18 DE JULIOL

Pregària per les vocacions sacerdotals. A dos quarts de 5 de la tarda a la basílica parroquial de Sant Feliu de Giro-na. Tots els dimarts del mes.

— DISSABTE, 22 DE JULIOL

Confirmacions a Tossa de Mar. A les 8 del vespre, a l'església parroquial de Sant Vicenç, el bisbe Francesc administrarà el sagrament de la Confirmació.

— DIUMENGE, 23 DE JULIOL

Confirmacions a Arenys de Mar. A les 12 del migdia, a l'església parroquial de Santa Maria Assumpta, el bisbe Francesc administrarà el sagrament de la Confirmació.

Ens ha deixat Mn. Joan Garangou i Pujolràs

El dia 24 de juny ens va deixar Mn. Joan Garangou, nascut a Sant Martí de Llémena el 21 d'agost de 1932. Després de ser ordenat prevere el 23 de maig de 1959, va exercir el ministeri presbiteral a Malgrat de Mar i a Figueres. Des de l'any 1997 era canonge del Capítol Catedral de Girona.

Monestir de Sant Miquel de Fluvià

Visites guiades des del 16 de juliol al 27 d'agost. L'horari de les visites és a les 17.30 h i 19.15 h. L'església romandrà oberta tot l'estiu de 10 a 13 i de 16 a 19 h.

SANTORAL I LECTURES

Diuenge quinzè de durant l'any, 16 de juliol de 2017. Mare de Déu del Carme, patrona dels mariners. Dia de la gent del mar. **Lectures:** Is 55, 10-11 / Sl 64 / Rm 8, 16-23 / Mt 13, 1-23 (o més breu: 13, 1-9).

Dilluns, 17. Stes. Justa i Rufina, donzelles màrtirs (+ 303). St. Alexis d'Edessa (s. V). St. Generós, bisbe i màrtir. **Lectures:** Ex 1, 8-14.22 / Sl 123 / Mt 10, 34 – 11, 1.

Dimarts, 18. St. Arnau, músic de Carlemany, patró dels lutiers. St. Frederic, bisbe d'Utrecht i màrtir. **Lectures:** Ex 2, 1-15a / Sl 68 / Mt 11, 20-24.

Dimecres, 19. St. Pere de Cadireta o de la Cadireta, frare dominic i màrtir (+ 1279). Sta. Àurea, donzella màrtir de Còrdova (+ 856). **Lectures:** Ex 3, 1-6.9-12 / Sl 102 / Mt 11, 25-27.

Dijous, 20. Sta. Margarida d'Antioquia, donzella màrtir a Síria (+ 304), titular de Santa Maria de Banyà, Quart i patrona de Palafrugell. St. Apol·linar, bisbe màrtir (s. III). St. Eliès. **Lectures:** Ex 3, 13-20 / Sl 104 / Mt 11, 28-30.

Divendres, 21. St. Llorenç de Brindisi, prevere caputxí i doctor de l'Església (+ 1619). St. Daniel (Antic Testament). **Lectures:** Ex 11, 10-12, 14 / Sl 115 / Mt 12, 1-8.

Dissabte, 22. Sta. Maria Magdalena, patrona d'Ullà. **Lectures:** Ct 2, 1-4a (o bé: 2Co 5, 14-17) / Sl 62 / Jo 1, 11-18.

LITÚRGIA DE LES HORES: de la setmana III del Salteri.

APUNTS

Domènec Fita rebrà la medalla *Pro Ecclesia et Pontifice*

L'artista i acadèmic gironí Domènec Fita ha estat reconegut amb la medalla *Pro Ecclesia et Pontifice*, a proposta del bisbe de Girona, Mons. Francesc Pardo, que ho va anunciar en el decurs de l'acte de presentació de «L'Any Fita», en què se celebra el 90è aniversari del seu naixement. La Generalitat, el Bisbat de Girona, la Diputació gironina, l'Ajuntament

de la ciutat i altres institucions culturals i artístiques s'han aplegat per oferir un seguit d'exposicions, concerts i conferències, una de les quals serà a càrrec del P. Abat de Montserrat, el gironí Josep Maria Soler, i que tindran lloc en la segona part d'aquest any. En la seva intervenció, el

bisbe Francesc va destacar la dimensió religiosa en la creativitat de Fita, com a expressió d'uns sentiments i creences personals. Aquesta condecoració vaticana reconeix l'acció de preveres, religiosos i laics en favor de l'Església Catòlica.

Exercicis Espirituals a Santa Elena de Solius

Del 4 al 8 de proper mes de setembre s'ha organitzat una tanda d'Exercicis Espirituals a la Casa d'Espiritualitat Santa Elena de Solius, que dirigirà Mn.

Joan Güell. Per a més informació es podrà trucar als telèfons 972 57 22 14 i 972 40 16 30.

